

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 23 czerwca 2017 r.

DKO-WOK.054.17.2017.AT

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-42-1058/17

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Napieralskiego na 42. posiedzeniu Senatu w dniu 1 czerwca 2017 r.

Szanowny Panie Senatorze,

zakładanie i prowadzenie przedszkoli jest zadaniem własnym gmin, na które gmina ma m.in. udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT). Dodatkowo, od września 2013 r. gminy otrzymują z budżetu państwa dodatkowe środki na rozwój edukacji przedszkolnej i podnoszenie jej jakości, w formie dotacji przedszkolnej. Jest ona przekazywana na każde dziecko, niezależnie od czasu korzystania przez nie z wychowania przedszkolnego, a także od tego czy korzysta z publicznego, czy też niepublicznego przedszkola. Corocznie na ten cel przekazywana jest kwota ponad 1,5 mld zł. Dodatkowo, od 1 stycznia 2017 r. wprowadzono, zgodnie z postulatami przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, subwencję „przedszkolną” na dzieci 6-letnie i starsze, objęte obowiązkiem przygotowania przedszkolnego. Jednocześnie rodzice tych dzieci zostali zwolnieni z ponoszenia opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego.

Średnio na jedno dziecko została naliczona kwota w wysokości ok. 4,3 tys. zł rocznie. Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym w 2016 r., od roku 2017 na dziecko 6-letnie i starsze, korzystające z wychowania przedszkolnego, przysługiwałyby dotacja z budżetu państwa w wysokości 1 338 zł, a więc byłaby

ponad trzykrotnie niższa. Gminy otrzymują subwencje na każde dziecko 6-letnie i starsze, w tym także na dzieci korzystające z niepublicznych przedszkoli. Koszt uwzględnienia dzieci 6-letnich oraz starszych w wychowaniu przedszkolnym w subwencji oświatowej¹, wynosi ok. 1 430 mln zł². Środki w takiej wysokości zostały uwzględnione w kwocie części oświatowej subwencji ogólnej na 2017 r.

Ponadto, zadania w zakresie wychowania przedszkolnego były i są nadal finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Na ten cel przewidziano ok. 335,6 mln euro na lata 2014 – 2020 z EFS, jako 84,28% całości środków przewidzianych na realizację zadania oraz 15,72% środków z budżetu państwa (ich wielkość będzie uzależniona od kursu euro).

W gminach, w których podjęto właściwe decyzje dotyczące wydatkowania otrzymywanych dodatkowo środków finansowych, nie ma problemu z zapewnieniem miejsca edukacji przedszkolnej wszystkim dzieciom uprawnionym i zobowiązanym do korzystania z wychowania przedszkolnego. Tylko w ostatnim roku oddano do użytku blisko 420 nowych przedszkoli, z tego na obszarach wiejskich blisko 230.

Jednocześnie, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Edukacji Narodowej nie dysponuje obecnie danymi na temat skali braku miejsc wychowania przedszkolnego, gdyż procedura rekrutacyjna w gminach trwa nadal. Zbierane są informacje o wolnych miejscach, w wielu gminach planowana jest rekrutacja uzupełniająca. Pojawiające się sygnały dotyczące nieprzyjęcia dziecka do przedszkola, czy oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej dotyczą danego, wybranego przez rodziców przedszkola lub oddziału, nie zaś rzeczywistego deficytu miejsc wychowania przedszkolnego.

Według danych Systemu Informacji Oświatowej³ przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego dysponują 1 384 861 miejscami. Korzysta z nich 1 299 138 dzieci. Jak wynika z powyższego, nie wszystkie miejsca wychowania przedszkolnego są wykorzystane.

Szacuje się, że w kolejnych latach liczba wolnych miejsc wychowania przedszkolnego będzie się zwiększać. Wpływ na to mają tendencje demograficzne (pierwsze skutki wprowadzenia programu 500+ dadzą się odczuć w wychowaniu przedszkolnym dopiero za 4 lata) oraz oddawane do użytku nowe miejsca edukacji przedszkolnej.

Na tle innych krajów europejskich Polska jest podawana jako przykład kraju o największym przyroście miejsc edukacji przedszkolnej. Osiem krajów europejskich: Dania, Niemcy (od sierpnia 2013 r.), Estonia, Malta (od kwietnia

---

¹ Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 1 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1985 ze zm.).

² Ilość dzieci objętych zmianami to 335 tys.

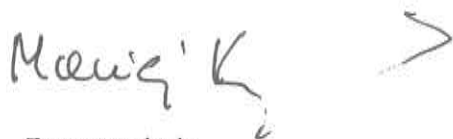
³ Dane wstępne z dnia 30 września 2016 r. wersja 4.

2014 r.), Słowenia, Finlandia, Szwecja i Norwegia, gwarantuje każdemu dziecku ustawowe prawo do wczesnej edukacji i opieki krótko po urodzeniu, zazwyczaj bezpośrednio po zakończeniu urlopu wychowawczego jednego z rodziców⁴

We wszystkich innych krajach odstęp czasu pomiędzy zakończeniem odpowiednio opłacanego urlopu wychowawczego, a ustawowym prawem do wczesnej edukacji i opieki wynosi więcej niż dwa lata. W około jednej trzeciej europejskich systemów edukacji (trzy Wspólnoty w Belgii, Irlandia, Hiszpania, Francja, Luksemburg, Węgry, Portugalia i wszystkie regiony Wielkiej Brytanii), ustawowe prawo do wczesnej edukacji i opieki dotowanej ze środków publicznych przysługuje dzieciom w wieku od lat 3 lub kilka miesięcy młodszych. Zazwyczaj dzieci uprawnione są do nieodpłatnej wczesnej edukacji i opieki, a czas jej trwania odpowiada długości dnia nauki w szkole, z wyjątkiem Irlandii i wszystkich regionów Wielkiej Brytanii, gdzie nieodpłatne usługi zapewniane są tylko przez 10-15 godzin w tygodniu⁵.

W jedenastu krajach ostatni rok lub dwa lata edukacji przedszkolnej są obowiązkowe (Bułgaria, Grecja, Cypr, Łotwa, Luksemburg, Węgry, Austria, Polska, Republika Czeska, Liechtenstein i Szwajcaria). Minimalna liczba godzin w tygodniu obowiązkowej edukacji przedszkolnej waha się od 16 godzin w niektórych krajach związkowych w Austrii do 27,5 godzin tygodniowo na Cyprze.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopec
Podsekretarz Stanu

⁴ Kluczowe dane dotyczące wczesnej edukacji i opieki w Europie, 2014 - Raport Eurydice i Eurostatu.

⁵ W Polsce jest to minimum 25 godzin tygodniowo.

